

Orucunu birden fazla kez kasten bozan kişiye tek kefaret yeterli midir?

Soru: Ramazan'da kasten yemek içmek gibi oruç kefareтини gerektiren bir fiili birden fazla yapan kişiye tek kefaret yeterli midir?

Kısa Fetva

Hanefi mezhebine göre bir Ramazan'da veya birbirinden farklı Ramazanlarda birden fazla olacak şekilde kefaret gerektirecek fiilde bulunan kişiye tek kefaret gerekir. Şafii mezhebine göre ise kefaret gerektiren fiille bozulan her oruç için ayrı kefaret şarttır.

Detaylı Fetva

Hanefi mezhebine göre oruç kefaretinde tedahul vardır. Yani bir Ramazan'ın farklı günlerinde kefaret gerektirecek fiillerden herhangi birinin birden fazla yapılması durumunda tek bir kefaret yeterlidir. Nitekim kefaret, kulları Ramazan ayının ve orucun hürmetini zedeleyecek fiillerden alıkoymak için vardır. Tek kefaretle de bu maksat hasıl olur.¹ Ancak kişi farklı günlerde kefaret gerektirecek bir fiil yapmışsa kefaretle beraber kaza da gerektiğinden kefareten ayrı olarak o günler adedince kaza orucu da tutmalıdır.

Birden fazla Ramazan'da kefaret gerektiren fiilin meydana gelmesi durumunda ise Hanefi mezhebi içerisinde ihtilaf vardır. Hanefi mezhebinin temel eserleri olan Zahiru'r-Rivaye kaynaklarına göre bu durumda kişiye kefaret de birden fazla gerekir.² Bazı fakihlere göre ise kefaret cima sebebiyle gerekmişse tek kefaret yeterliyken yeme, içme gibi cima dışındaki sebeplerle gerekirse tek kefaret yeterli olmaz. Kefaret gerektiren bir fiille bozulan oruç adedince kefaret gerekir.³ Mezhep içerisinde tercih edilen İmam Muhammed'in görüşüne göre ise kefaret gerektiren durumlar iki farklı Ramazan'da meydana gelse de kişiye tek kefaret yeterlidir. Bununla birlikte iki farklı Ramazan'da kefaret gerektirecek bir fiil yapılmış ancak bu iki Ramazan arasında bir kefaret yerine getirilmiş ise ikincisiyle yeni bir kefaret gerekir.⁴

Şafii mezhebine göre farklı günlerde cima yaparak⁵ orucunu bozan kişiye her gün için ayrı kefaret gerekir. Zira her oruç müstakil bir ibadettir.⁶

1. Ahmed b. Muhammed b. İsmâîl ed-Dûkâtî et-Tahtâvî, *Hâşiye 'alâ Merâkı'l-felâh* (İstanbul: Daru'l-Hanefiyye, 2018), 2/545.

2. Alâüddîn Ebû Bekr b. Mes'ûd b. Ahmed el-Kâsânî, *Bedâiu's-sanâi' fî tertîbi's-şerâi'* (Beyrut: Daru'l-Kütübü'l-İlmiyye, 2010), 2/622.

3. Muhammed Emîn b. Ömer b. Abdilazîz el-Hüseynî ed-Dımaşkî İbn Âbidîn, *Reddü'l-muhtâr 'ale'd-dürri'l-muhtâr* (Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 2015), 3/449.
4. et-Tahtâvî, *Hâşiye 'alâ Merâkı'l-felâh*, 2/545.
5. Şafii mezhebine göre sadece cima kefareti gerektirir.
6. Ebü'l-Abbâs Şihâbüddîn Ahmed b. Muhammed b. Muhammed İbn Hacer el-Heytemî, *Tuhfetü'l-Muhtâc bi Şerhi'l-Minhâc* (Beyrut: Dâru'd-Diyâ, 2020), 3/700.

